

Böoj (büo). Pri hrasti je samo srdika za doge, böoj v kraj češeo.

Bezovec. Krajna. Bezovčo korenje čudno pitje. Vu vodi se moča 24 vör. potem se voda pije. Purgacija. Törnišče.

Peski les. Zeleno veje, sivi cvet, rudeče bubeke ma.

Selemen kesno v jesen cvete. Svetlo sivi plavi cvet. Kda so Törniščari ešče v Strehovske gore hodili, mamica so narezali selemen. Dobro je (malo dete) narežem, da ne bode tak čemerno. Mora prej iz drügoga hatara prinešen biti.

Prapor nišče ne vidi cvesti. Edno noč cvete pa ocvete. Tovaje, komedijaške znajo za tisto noč. Semen pri sebi majo. Komi prapor za sare spadne, vse vidi.

Podlesek (Podleisek, podlësäk). Ne sme ga trgati i pod streho nesti, ar do piščanci ginoli. Bakovci. Podleskoväc. Borejci...

Zobovec. Žene so na križni pondelek v ploti na zobovci (bezovci) gobo iskale. Törnišče.

Grbanji. So jo pšenični (beli), idinski (črni), krühovi (ešče bolje črni). Grbanji s parom rasejo. Či ne ga para, preišo je ali ga pa že štoj naišejo. Či štoj mali grban vidi, več ne raste. Ki grbanje iščejo, znajo za mesta. Zna, da ga na sunčenom kraji pod velkom borovji mora naiti. Ritkarovce.

Pečarka. Blagvin. Dolenci. Borovka. Brnkasta rudeča goba. Diši. Frconje. Krajna.

V. Dolenci.

K.

Zglednola se je . . .

Zglednola se je. Dete je ne melo niti na mene, niti na očo spodobnosti. Sosedovoga deteta sam se zglednola, kda sam noseča bila.

Zvörčeno je, prej, preveč. Edna pravla: S kačov bi kadila, štero pred Jürjovom naidejo. Edna ženska je mela.

Prekriči. Šalovčar je kukurco osipavo. Mimo je šo eden pa njemi je pravo, da je lepa kukurca. „Prekričiš mi kukurco“, je kričo iz kukurce.

Djalina.

Včinjeno. Ne sam mela dece, neprijatele mam, drugi so tak pravli, da je to meni tak včinjeno.

Kak more včiniti, da vrabli prosa ne pojejo? Ženska prvle, kak začne sejati, trikrat nazaj vrže fticam nebeskim. Kamenček ma med zobami, nikaj ne guči. Okoli lonca česnek zasūče.

Mislili smo si, ka je včinjeno, ne je mela krava mleka, sledi sam v pamet vzela, da je krava betežna. Drugoč pa: Sosedica je kravo podojila, oča so jo najšli. Pa te pravijo, da je včinjeno.

Kda je na pisavanje šla, je krtovinjeke brsala, da bi deca ne stanjuvala. Je že 50 let stara bila.

Oprala dete. Edna ženska, znam jo, je pri nas bila, je oprala dete, vse jakost je njoj vzela. Oprano mi je dete. Poljana.

Šatrenjati. Prišla sam k sosedu. Poleg peči sam si doli sela, roko podržala na peč. Sosida me je pošiknola na sredo, v roke je plüvnola i položila na mesto, kde sam sedela i na peč. Mislila, da kaj šatrenjam. Törnišče.

Dete nedüje ma. Edna pravla: Pod korito je položiti, naj svinje prek bežijo. Druga: Na mlado nedelo z kljūča stüdenčnoga tri kapljice piti dati. Adrianci. Proti nedüji. Na mlado soboto najbolje ma moč beteg. S palcom trije prsti. Na vsakoga eden lonec, kak za en krajcar dobi (ve ga zdaj že ne dobi). Ide k potoki, zajimle. Ob prvim doli polije, prečki zajmle, doli polije, zajmle, na prste dene. V hišo nese. Koso doli vzeme s kosišča. Prek okna doli po kosi leva v lonec. Napuni lonec v tistem redi, pri tretjem prsti začne proti palci. Te perejo vkriž: Pravi del glave, leva roka, prava roka, leva noga, na prsah.

Prišo je šterc (na Krajni kodiš), križ ponudo, da bi ga kūšnola. Törnišče. Prišo je šterc (kodiš). Takši pikuš. Proso jajce. Vertinja ne doma bila, jas sam pa ne mela bilic, sam njemi melo ponujala. Ne je vzeo. Tam so bile švelje, so pravle: To je ne šterec, da je ne mele vzeo. So me naratale, da kda je že odišo, bi za njim vodo vlejala, da bi ne kaj včino. Tam je bio škaf. Jas sam si mislila, da je že odišo, proti kükli vodo sam vlejala. Vpamet je vzeo, vö z plota loček, šibe trgo pa je ščipo pa na vodo toro. Pa zaistino. Mela sam gvant, ka sam na zdanjanje mela, na hiši je bio, v nedelo sam ga štela vzeti na sebe, pa vdiljen je bio včešnjeni.

Vse je odpreto bilo, dveri okna, ta psija je po zraki šla, liki bi malo dete neslo, vu hiši je doli spadnola. Prišo je eden pikuš (kodiš). Vi vraka mate, je pravo. Ja. Dajte mi bič. Začno ščukati po hiši. Pa ga je vozvao z kota. Z prvoga, drügoga, tretjega. Pri štrtom ga je vrag s ciglom lüčo. Kodiš na pobeg! Ne čudo, ti lüdje so ešče na sveti den preklinjali.

Sküšnjava pše. Jas sam v kimpeti ležala v maloj hiši, Küzmojca je pri nas služila, vu velkoj hiši je spala. Vidla sam, kak se je približavala sküšnjava, bela ženska. „O, nika nede.“ „Ka pa gučite?“ „Sküšnjava ide.“ Te sam že čula Küzmojco, ka se je kregala s sküšnjavov. Oča moj so očina meli. Na stoli so spali. Inda sveta so na vse kraje spali, na pečah, na vseh mestah. Meščina bila, na okno šomatalo, kak hrastova vejka. Sküšnjava prišla, kak edna mačka. Brsnoli so jo, pod sto spadnola pa jih je vu palet vjela. Ne je njim zacelilo, tisto leto so mrli. Oča so

spali z malim Jančekom. Vidlo se je na gomajco, kak je ertarova hiša. Prišla skušnjava, kak mačka. K sebi so jo stisnoli, kobacali. Prebūdili so se pa so nikaj ne meli vu rokaj. Ešče skoz lükne pride. Največkrat kak mačka pride. Vu sne si na človeka, na prsi vleže, pregnati je ne more, za pomoč ne more kričati. Skušnjava je kakša žena, štera sama za to ne ve.

Trešlika pše. Inda sveta je dosta trešlike bilo, od sada, žmetnoga dela se vrazo.

Zna bajati. Ona ne ve nikše baje. Bajilo.

Straje dobila. Inda sveta so bili beli kožuhhi. Na rokavah je remen bio, da so okoli vezali. Na smrt je bio betežen, zalüštala se njemi voda. Dekla na sebe vzela kožuh, mrzlo je bilo, bežala je, nika jo je po hrbiti ščukalo, kak je z rokov mahūtala.

Prestrahšena je. Vse je mrtvo. Ne more delati. Či kaj močnoga je, dregeče.

Od vörkov se čte na vodo. Či pride večer ali v gojdro, živo vogelje lüča vu vodo, po dnevi ne. Ništero živo vogelje breči. Vörki vas je pet, nej vas je pet, ka ste širje... nej vas nikaj. Vörki, či ste moški pod moško kapo, či ste ženski pod ženski pocio, či ste dečaki pod dečakin krščak, či ste deklini pod deklinovo kito, či ste šterski pod štersko palico, či ste ciganski pod ciganski robec, či ste dečinji na deco. Tak se tudi od stvari čte, od krave, od kobile, od svinje. Jas vas preganjam, odeganjam...

Jelte, to so stare reči. Ravno zato sam je popiso, da se ne zgübijo. Kaj takšega zdaj že ne verjemo.

V. Dolenci.

K.

Stare navade.

Iz vseh krajov naše krajine sam je pobiro duga leta. Namen mi je bio, da je rešim pozabljjenja. Spiso sam dobre, spiso sam smešne. Či bi kaj vō pusto, bi slika ne bila popuna. Zato se pa naj nišče ne pači. Zdaj že vsako dete zna, kaj je šatringa.

Miklošovo. Večer 5. decembra za Mikloša se obleče. Na sebe vzeme belo kiklo, za srakico belo janko, na glavo z papera pūšpekov klobük, z prediva si napravi duge vlase, brado. V roke vzeme s kukuršča napravljeni križ. Ma sprevodnike, brezi klobuka, oni si pocio denejo na glavo. V rokah lanc i bot. Hodijo od hiše do hiše, kde je deca. Mikloš s ednim vu hišo stopi, drugi vōni ostanejo, s lancem rogačejo. Mikloš pravi deci: Boga moli. Boga moli. Deco podeli s orehami, s šklocajmi. Ižakovci.